

Strasbourg, 9 May 1995
<s:\cd\doc(95)\pdg>

COE262661

95/2228

Restricted
CDL (95) 17
English only

EUROPEAN COMMISSION FOR DEMOCRACY THROUGH LAW

**LAW OF UKRAINE¹
ON THE AUTONOMOUS
REPUBLIC OF CRIMEA**

¹

The former law dated 1992 is appended to this document.

**THE LAW OF UKRAINE
ON THE AUTONOMOUS REPUBLIC
OF CRIMEA**

- Article 1.** The Autonomous Republic of Crimea is an administrative and territorial autonomy within the borders of Ukraine.
- Article 2.** The Autonomous Republic of Crimea independently decides the issues which are within its jurisdiction according to the Constitution of Ukraine, this law, and other laws of Ukraine and the Constitution of the Autonomous Republic of Crimea.
- Article 3.** The Constitution of the Autonomous Republic of Crimea, and also amendments and supplements to it are adopted by the Supreme Rada of Crimea and become enforceable after their adoption by the Supreme Rada of Ukraine.
- Article 4.** The Autonomous Republic of Crimea has a right to adopt acts of legislature on the issues of its competence which must not contradict the Constitution of Ukraine, this law and other laws of Ukraine, and also the Constitution of the Autonomous Republic of Crimea.
-

The laws of Ukraine adopted on the issues of competence of the Autonomous Republic of Crimea stay in force on the territory of Crimea until analogous acts of legislature are adopted by the Autonomous Republic of Crimea.

Article 5.

The Autonomous Republic of Crimea exists within the borders of the former Crimean oblast of Ukraine. The city of Sevastopol is an administrative and territorial unit subordinated to the state and is not a part of the Autonomous Republic of Crimea. The status of the city of Sevastopol is determined by the laws of Ukraine.

Article 6.

The legislature of the Autonomous Republic of Crimea is the Supreme Rada of the Autonomous Republic of the Crimea.

The body of executive power of the Autonomous Republic of Crimea is the Government of the Autonomous Republic of Crimea.

The local authorities in the Autonomous Republic of Crimea are villages, districts, cities, and city district Radas and their executive bodies.

Courts of law, procurator's offices, branches of the Security Service of Ukraine and the Ministry of the Interior of Ukraine in the Autonomous Republic of Crimea are formed and function according to the Constitution and laws of Ukraine.

Article 7.

State symbols in the Autonomous Republic of Crimea are the state symbols of Ukraine.

The Autonomous Republic of Crimea can have its own symbols: coat of arms, flag, anthem, the order of their usage is determined by laws of the Autonomous Republic of Crimea. The usage of symbols of the Autonomous Republic of Crimea is possible only together with the state symbols of Ukraine.

Article 8.

The state authorities of the Autonomous Republic of Crimea are entitled to:

- 1., Interpret the laws of the Autonomous Republic of Crimea and control compliance with them.
- 2., Decide on the issues of the administrative and territorial system of the Autonomous Republic of Crimea and define and change the boundaries of districts and settlements, to relate settlements to the categories of cities, to name and rename cities regions, districts and cities and villages.
- 3., Define the authority and order of functioning of the republic's (of the Autonomous Republic of Crimea) state bodies and local state bodies (local self-rule) and unions of citizens.
- 4., Fix the dates of the elections to the Supreme Rada of the Autonomous Republic of Crimea and to nominate the members of the Central electoral committee.
- 5., Hold referendums of the Autonomous Republic of Crimea on the issues which are included in its jurisdiction.
- 6., Carry out the right of property on objects which belong to the Autonomous Republic of Crimea.

- 7., Define the structure and principle directions of development of the economy of the Autonomous Republic of Crimea, provide for the scientific and technical progress to create and guarantee the functioning of free-trade zones according to the legislation of Ukraine, license and establish quotas for the export of its production.
- 8., Work out and approve programmes on the issues of economic, social and cultural development and environmental protection in the Autonomous Republic of Crimea and fulfil them.
- 9., Establish the revenues which constitute the budget of the Autonomous Republic of Crimea.
- 10., Work out and approve the budget of the Autonomous Republic of Crimea on the basis of the uniform tax policies of Ukraine.
- 11., Identify localities as resort areas, define the zones of sanitary protection of these resort areas and their legal regime.
- 12., Decide on the issues of ecological safety, rational utilization, protection, and renewal of natural resources.
- 13., Create policies in the sphere of education, culture, health care, physical culture and sport, social insurance, and also preservation and access to historical and cultural monuments.
- 14., Participate in the protection of rights and freedom of citizens, national accord, and promote the protection of legal order and civil safety.

15., Develop and conduct scientifically based demographic policies, programmes of urbanization and housing.

16., Protect the use and development of state and national languages and cultures on the territory of the Autonomous Republic of Crimea.

17., Take part in the development and fulfilment of state programs of repatriation of the peoples deported from Crimea.

18., Establish honorary titles of the Autonomous Republic of Crimea.

Other powers can be delegated to the Autonomous Republic of Crimea by the laws of Ukraine.

Articles 9.

The Autonomous Republic of Crimea participates in the formation and realization of internal policy and economic foreign relations of Ukraine on the issues of competence of the Autonomous Republic of Crimea.

The Autonomous Republic of Crimea enters relations with bodies of other states and international organizations only in the spheres of economics, environmental protection and cultural co-operation within the limits of competence, envisaged by this law and other laws of Ukraine.

Articles 10.

The Autonomous Republic of Crimea through the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea has the right to initiate legislation to the Verkhovna Rada of Ukraine.

Articles 11. The Autonomous Republic of Crimea in the body of its legislative and executive powers and local powers guarantees to uphold on its territory the Constitution and the laws of Ukraine, acts of the President and the Government of Ukraine, the general governmental programmes, and the social economic and cultural development.

Articles 12. The Verkhovna of the Autonomous Republic of Crimea can address to the Constitutional Court of Ukraine questions of applicability on the territory of the Autonomous Republic of Crimea of the legislative acts of Ukraine, decrees of the president of Ukraine, acts of governmental executive power of Ukraine, in the case of their constraining the authority of the Autonomous Republic of Crimea.

In the case of decisions by the Constitutional Court of Ukraine about the non applicability of legal acts of Ukraine on the territory of the Autonomous Republic of Crimea, the Verkhovna Rada of Ukraine or the president of Ukraine is obligated to reconcile this legislative relationship which appeared as a consequence of the application of these acts.

Articles 13. The legislative powers of the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea can be canceled before the full legislative term is completed, in case of:

1., If the Constitution of Ukraine or its laws are affected and its decisions are not corrected accordingly.

2., If the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea has taken a decision which is aimed against the territorial integrity of Ukraine or the unilateral change of its national territorial regime.

3., If after two months of the election of two third of deputies of the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea according to the election law, the Verkhovna Rada cannot formulate the government of the Autonomous Republic of Crimea.

The decision about the cancelation of the Verkhovna Rada of the Autonomous Republic of Crimea prior to its full term and the ordering of new elections of this Rada will be taken by the Verkhovna Rada of Ukraine.

In the case of canceling of the legaslative powers of the Verkhovna Rada^{of} the Autonomous Republic of Crimea, the government of the Autonomous Republic of Crimea will continue to fulfil its obligations until the formulation of the new government by the Verkhovna Rada, based on the next election.

Article 14.

Ukraine becomes the legal guarantor of the Autonomous Repulic of Crimea, as foreseen by the Constitution of Ukraine and by this law.

The President of Ukraine
L. Kuchma

Kijev, 17th March, 1995

Про Автономну Республіку Крим

Стаття 1. Автономна Республіка Крим є адміністративно-територіальною автономією у складі України.

Стаття 2. Автономна Республіка Крим самостійно вирішує питання, віднесені до її відання Конституцією України, цим Законом, іншими законами України та Конституцією Автономної Республіки Крим.

Стаття 3. Конституція Автономної Республіки Крим, закони і доповнення до неї приймаються Верховною Радою Автономної Республіки Крим і набирають чинності після затвердження їх Верховною Радою України.

Конституція Автономної Республіки Крим є органічною частиною законодавства України і не може суперечити Конституції України.

Стаття 4. Автономна Республіка Крим з питань, віднесених до її відання, має право приймати законодавчі акти, які не повинні суперечити Конституції України, цьому Закону та іншим законам України, а також Конституції Автономної Республіки Крим.

Закони України, прийняті з питань, віднесених до відання Автономної Республіки Крим, діють на території Автономної Республіки Крим до прийняття відповідних законодавчих актів Автономної Республіки Крим.

Стаття 5. Автономна Республіка Крим діє в межах території колишньої Кримської області в складі України. Місто Севастополь є адміністративно-територіальною одиницею загальнодержавного підпорядкування і не входить до складу Автономної Республіки Крим. Статус міста Севастополя визначається законами України.

Стаття 6. Органом законодавчої влади Автономної Республіки Крим є Верховна Рада Автономної Республіки Крим.

Органом виконавчої влади Автономної Республіки Крим є Уряд Автономної Республіки Крим.

Органами місцевої влади в Автономній Республіці Крим є сільські, селищні, районні, міські, районні в містах Ради та їх виконавчі органи.

Суди, органи прокуратури, підрозділи Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України в Автономній Республіці Крим утворюються і діють відповідно до Конституції і законів України.

Стаття 7. Державними символами в Автономній Республіці Крим є державні символи України.

Автономна Республіка Крим може мати власні символи: герб, прапор, гімн. Їх опис, а також порядок використання встановлюються законом Автономної Республіки Крим. Використання власних символів Автономної Республіки Крим можливе лише разом з державними символами України.

Стаття 8. Відання Автономної Республіки Крим в особі її органів влади підлягають:

- 1) здійснення законів Автономної Республіки Крим та контроль за їх виконанням;
- 2) вирішення питань адміністративно-територіального устрою Автономної Республіки Крим, встановлення і зміна меж районів, населених пунктів, віднесення населених пунктів до категорії міст, найменування і перенумерація міст, районів, районів у містах, селищ міського типу, сіл;

3) визначення повноважень і порядку діяльності республіканських Автономної Республіки Крим органів і органів місцевої влади (місцевого самоврядування) та об'єднань громадян;

4) призначення виборів депутатів Рад Автономної Республіки Крим і затвердження складу Центральної виборчої комісії;

5) проведення референдумів Автономної Республіки Крим з питань, що підлягають її віданню;

6) реалізація права власності на об'єкти, що належать Автономній Республіці Крим;

7) визначення структури і пріоритетних напрямків розвитку економіки Автономної Республіки Крим, забезпечення науково-технічного прогресу; створення і функціонування великих економічних зон відповідно до законодавства України; забезпечення і квотування вивозу продукції власного виробництва на експорт;

8) розробка і затвердження програм з питань економічного, соціального і національно-культурного розвитку, охорони навколишнього середовища Автономної Республіки Крим та їх реалізація;

9) встановлення доходів, що надходять на утворення бюджету Автономної Республіки Крим;

10) складання і затвердження бюджету Автономної Республіки Крим на основі єдиної податкової системи України;

11) визначення статусу місцевостей як курортів, встановлення меж курортної охорони курортів та їх використання;

12) вирішення питань екологічної безпеки, раціонального використання, охорони, відтворення природних ресурсів, оголошення карантину і зон стихійного лиха;

13) здійснення політики в галузі освіти, культури, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту, соціального забезпечення, а також охорони і використання пам'яток історії та культури;

14) участь у забезпеченні прав і свобод громадян, національної злагоди, сприяння охороні правопорядку та громадської безпеки;

15) розробка та проведення науково обґрунтованої демографічної політики, програм урбаністичних і житлового господарства;

16) забезпечення функціонування і розвитку державної і національних мов та культур на території Автономної Республіки Крим;

17) участь в розробці і реалізації державних програм повернення депортованих з Криму народів;

18) встановлення почесних звань Автономної Республіки Крим.

Законами України Автономній Республіці Крим можуть бути делеговані й інші повноваження.

Стаття 9. Автономна Республіка Крим бере участь у формуванні та здійсненні внутрішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності України з питань, що стосуються інтересів Автономної Республіки Крим.

Автономна Республіка Крим вступає у відносини з органами інших держав та міжнародними організаціями лише в галузі економіки, охорони навколишнього середовища і культурного спадкоємства в межах повноважень, передбачених цим Законом та іншими законами України.

Стаття 10. Автономна Республіка Крим в особі Верховної Ради Автономної Республіки Крим має право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України.

Стаття 11. Автономна Республіка Крим в особі її органів законодавчої, виконавчої влади та органів місцевої влади забезпечує додержання на своїй території Конституції і законів України, актів Президента і Уряду України, загальнодержавних програм соціально-економічного і культурного розвитку.

Стаття 12. Верховна Рада Автономної Республіки Крим може звернутися до Конституційного Суду України з питання визнання нечинними на території Автономної Республіки Крим законодавчих актів України, указів Президента України, актів органів державної виконавчої влади України в разі порушення ними повноважень Автономної Республіки Крим.

В разі визнання Конституційним Судом України нечинними прездивних актів України на території Автономної Республіки Крим Верховна Рада України або відповідно Президент України зобов'язані вступити

в правові відносини, що виникли внаслідок дії цих актів.

Стаття 13. Повноваження Верховної Ради Автономної Республіки Крим можуть бути достроково припинені у разі, якщо вона:

1) порушила Конституцію України і закони України, та не приводить свої рішення у відповідність з ними;

2) прийняла рішення, спрямоване на порушення територіальної цілісності України, самочинну зміну її державно-територіального устрою;

3) не може протягом двох місяців з дня обрання не менш як двома третинами депутатів від кількісного складу Верховної Ради Автономної Республіки Крим, визначеного виборчим законодавством, сформулювати Уряд Автономної Республіки Крим.

Рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради Автономної Республіки Крим і призначення нових виборів цієї Ради приймає Верховна Рада України.

У разі припинення повноважень Верховної Ради Уряд Автономної Республіки Крим продовжує виконувати свої обов'язки до сформування його нового складу Верховною Радою Автономної Республіки Крим наступного скликання.

Стаття 14. Україна виступає гарантом правового статусу Автономної Республіки Крим, передбаченого Конституцією України і цим Законом.

Президент України
Л.КУЧМА

м. Київ
17 лютого 1995 року

A P P E N D I X

**Law of Ukraine
"On the status of the autonomous Republic of Crimea"**

(April 1992)

Article 1. The Republic of Crimea is an autonomous, constituent part of Ukraine and independently decides questions assigned to its competence by the Constitution and laws of Ukraine.

Article 2. The territory of the Republic of Crimea may not be changed or transferred to another state.

Article 3. Insofar as this does not contradict the Constitution of Crimea, the competence of the Republic of Crimea, in the person of its highest organs of legislative and executive power, embraces:

(1) adopting, amending and interpreting the Constitution (Fundamental Law) of the Republic of Crimea and its laws, and monitoring their observance;

(2) participating in the formation and execution of Ukraine's domestic and foreign policy on questions touching the interests of the Republic of Crimea;

(3) resolving questions concerning the territorial structure of the Republic of Crimea, the establishment and alteration of the boundaries of districts and populated areas, the upgrading of populated areas to the status of towns, and the naming and renaming of towns, districts, districts within towns, settlements and villages;

(4) determining the form of organization and activity of republic (Republic of Crimea) and local organs of power, administration, local self-government and citizens' organizations;

(5) calling elections of people's deputies of the Republic of Crimea and determining the composition of the Central Electoral Commission for elections of people's deputies of the Republic of Crimea, calling elections of deputies to local Soviets of people's deputies of the Republic of Crimea;

(6) holding referendums of the Republic of Crimea on matters within its competence;

(7) creating and establishing organs of judicial power in accordance with the judicial system of Ukraine;

(8) exercising the inalienable right to the use of land, mineral wealth, plant and animal life, recreational, water and other natural resources located on the territory of the Republic of Crimea and on the part of the continental shelf of Ukraine belonging to the Republic of Crimea;

(9) within the bounds of its competence, exercising the legislative regulation of property relations and ensuring the equality of different forms of property;

(10) determining the structures and priorities of the economic development of the Republic of Crimea, assuring scientific and technical progress; setting up and overseeing the functioning of free economic zones in accordance with Ukrainian legislation; licensing and assigning quotas for the export of goods produced in the Republic of Crimea;

(11) elaborating, approving and implementing programs relating to the economic, social, and national-cultural development, and the protection of the environment, of the Republic of Crimea;

(12) determining the budgetary revenues of the Republic of Crimea;

(13) drawing up and approving the budget of the Republic of Crimea; realising its implementation; managing the organization and implementation of the budgets of the districts and towns of the Republic of Crimea;

(14) designating localities as spas, setting zones of sanitary protection of health-resorts, and ensuring that they function according to the law;

(15) deciding matters of ecological security; the rational use, protection and replenishment of natural resources; declaring quarantines and zones of natural disasters;

(16) carrying out policy in the spheres of education, culture, health care, physical culture and sports, social welfare, and protection and use of historical and cultural monuments;

(17) guaranteeing the rights and freedoms of citizens, civic and national accord, maintenance of law and order and public security;

(18) initiating the introduction of a state of emergency on the territory of the Republic of Crimea;

(19) regulating internal migration in the Republic of Crimea, elaborating and executing scientifically-based demographic, urbanisation and housing policies;

(20) guaranteeing the functioning and development of national languages and cultures on the territory of the Republic of Crimea;

(21) participating in the elaboration and execution of state programs for the resettlement of peoples deported from Crimea;

(22) establishing honorary titles of the Republic of Crimea and instituting other awards.

Article 4. Within the bounds of its competence, the Republic of Crimea participates in Ukraine's relations with other states and international organizations.

Article 5. The establishment of military bases and other military installations, the transfer and re-transfer of military units, units and sub-units of the National Guard of Ukraine, and the setting up of new military units and units of the National Guard of Ukraine on the territory of Crimea are effected in consultation with the Supreme Soviet of the Republic of Crimea.

Article 6: The highest organs of power of the Republic of Crimea will be informed of the holding of military exercises on the territory of Crimea.

Article 7. The head of the Security Service of Ukraine in the Republic of Crimea is appointed by the President of Ukraine in consultation with the Supreme Soviet of the Republic of Crimea.

The Republic of Crimea exercises parliamentary oversight over the activity in the Republic of Crimea of the Security Service of Ukraine.

Article 8. The Procurator of the Republic of Crimea is appointed by the Procurator General of Ukraine in consultation with the Supreme Soviet of the Republic of Crimea.

Article 9. The Republic of Crimea takes part in the decision of questions relating to the competence of Ukraine in the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine and other state organs of Ukraine.

In the person of its Supreme Soviet, the Republic of Crimea exercises the right of legislative initiative by submitting draft laws to the Verkhovna Rada of Ukraine.

The forms and quotas of the representation of the Republic of Crimea in the organs of state power of Ukraine are established by the Constitution and laws of Ukraine.

Article 10. Execution of the laws of Ukraine is compulsory on the territory of the Republic of Crimea. Pending the adoption of a definitive decision by the Constitutional Court of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine may halt the operation of normative acts of the Supreme Soviet of the Republic of Crimea if they contradict the Constitution and laws of Ukraine.

In the event that decisions of the Constitutional Court of Ukraine are not observed, the President of Ukraine has the right to take the necessary measures to ensure their observance.

Article 11. Pending the adoption of a definitive decision by the Constitutional Court of Ukraine, the Supreme Soviet of the Republic of Crimea may halt the execution of normative acts of the organs of executive power of Ukraine on the territory of Crimea if these infringe the plenary powers of the Republic of Crimea.

The Supreme Soviet of the Republic of Crimea may appeal to the Constitutional Court of Ukraine to declare inoperative normative acts of the Verkhovna Rada of Ukraine that infringe the plenary powers of the Republic of Crimea.

In the event that the Constitutional Court of Ukraine declares inoperative, on the territory of the Republic of Crimea, normative acts of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine or, when applicable, the President of Ukraine regulates the legal relations arising as a result of the operation of these acts.

Article 12. Ukraine guarantees the full and unqualified exercise of the plenary powers of the Republic of Crimea as established by the present Law.

Article 13. The plenary powers of the Republic of Crimea established by the present Law may not be changed without the agreement of the supreme legislative organs of Ukraine and the Republic of Crimea.

Kyiv, 29 April 1992

L. Kravchuk, President of Ukraine